

**СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА
НН ІНСТИТУТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
директор навчально-наукового
інституту культури і мистецтв
проф. Олена УСТИМЕНКО-КОСОРІЧ
«30» серпня 2024 р.

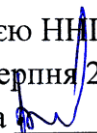
**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ПРОЄКТУВАННЯ ЖИТЛОВОГО СЕРЕДОВИЩА**

Галузь знань 02 культура і мистецтво

Спеціальність 022 Дизайн

Освітня-програма / Дизайн інтер'єру

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією ННІ культури і мистецтв
«30» серпня 2024 р.
Голова Олександр РУДЕНКО

Розробник:

Наталя БРИЖАЧЕНКО, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри
образотворчого мистецтва та дизайну
кандидат мистецтвознавства, доцент

Наталя КОХАН

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів – 4	Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
3-й		3-й	
Семестр			
5-й		5-й	
Лекції			
2 год.		2 год.	
Практичні, семінарські			
44 год.		8 год.	
Самостійна робота			
72 год.		108 год.	
Консультації:			
2 год.	2 год.		
Загальна кількість годин – 120		Вид контролю: залік 5	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Концептуальне проектування житлового середовища» є складовою професійної підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 022 – Дизайн. Її вивчення спрямоване на формування теоретичних знань і практичних навичок у сфері концептуального проектування предметно-просторового середовища житла.

Курс передбачає опанування основ проектування малогабаритного житлового середовища із застосуванням систем трансформації, сучасних функціонально-планувальних рішень та інноваційних технологій. Особлива увага приділяється принципам організації житлового простору, оптимізації функціональних зон та пошуку ефективних дизайнерських рішень.

Дисципліна викладається на третьому курсі підготовки бакалаврів і має прикладний характер. Вона спрямована на розвиток професійних компетентностей майбутніх дизайнерів інтер'єру, зокрема навичок аналізу конструктивних і пластичних засобів формоутворення, а також застосування принципів композиційної організації простору.

У процесі навчання студенти ознайомлюються з основами формування трансформованих об'єктів, сучасними оздоблювальними та конструкційними матеріалами, що використовуються у дизайні предметно-просторового середовища. Практична частина курсу передбачає виконання проєктних завдань із розроблення концептуальної дизайнерської пропозиції з використанням графічних засобів презентації та інфографіки.

Методика викладання дисципліни ґрунтується на принципі послідовності виконання практичних завдань і застосуванні методу компаративного аналізу під час дослідження аналогів. Це сприяє формуванню у студентів цілісного уявлення про різноманіття сучасних дизайнерських підходів до організації житлового середовища.

Метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для розроблення концептуальних проєктних рішень та подальшої самостійної професійної діяльності у сфері дизайну інтер'єру.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліна «Концептуальне проектування житлового середовища» викладається студентам ОР Бакалавр і вимагає обізнаності з історії дизайну і архітектури, основ композиції, формотворення, матеріалознавства та ергономіки.

3. Результати навчання за дисципліною

Курс передбачає узагальнення теоретичних знань і практичних навичків у сфері формоутворення, що є основою професійної діяльності дизайнера предметно-просторового середовища.

<p>Знання: особливостей створення художнього образу дизайн-об'єкту засобами композиції, загальні ідеї провідних художньо-естетичних тенденцій та концептів в галузі архітектури, дизайну та сучасного мистецтва.</p> <p>Уміння: виявляти особливості побудови композиції, її стилістики, прийомів та засобів втілення художнього змісту; здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.</p>	<p>ПРН 1</p>	<p>Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу</p>
<p>Уміння: визначати художні складові мистецьких течій, художньо-технічні прийоми; категорії художніх засобів; вибудувати та обґрунтовувати концепцію художнього твору на основі проведеного аналізу робіт попередників</p>	<p>ПРН 2</p>	<p>Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.</p>
<p>Знання: розмаїття промислових засобів (програмного забезпечення та верстатів), що застосовуються для створення інтер'єрних площинних, об'ємних та просторових арт-об'єктів.</p> <p>Уміння: оволодіння різними технологіями роботи у відповідних комп'ютерних програмах векторної графіки (створення рапортної композиції, підготовки складних розгорток для макетування).</p>	<p>ПРН 4</p>	<p>Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізацією).</p>
<p>Знання: інформаційних джерел з електронної мережі із прикладами композицій, авторських арт-об'єктів, інтер'єрів та архітектурних споруд.</p> <p>Уміння: генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва і дизайну – створювати оригінальні ескізи на основі аналізу робіт попередників.</p>	<p>ПРН 5</p>	<p>Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.</p>
<p>Знання: основних засад теорії композиції, композиційних засобів, прийомів та принципів, що застосовуються при створенні авторських робіт.</p> <p>Уміння: інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.</p>	<p>ПРН 6</p>	<p>Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.</p>
<p>Знання: особливостей мистецьких стилів, загальні ідеї провідних художньо-естетичних та культурних тенденцій; обізнаність у сучасних тенденціях світового мистецтва та дизайну; знання основних засад теорії композиції.</p>	<p>ПРН 8</p>	<p>Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати</p>

Уміння: проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва..		принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.
Знання: обізнаність у історії світового образотворчого та декоративного мистецтва; можливість орієнтуватись в особливостях мистецьких стилів Уміння: використовувати професійні знання у практичній діяльності. Здатність використовувати власну образно-асоціативну, стилістичну та пластичну мову, інтегрувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі	ПРН 9	Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.
Знання: основних термінів, що застосовуються у композиції Уміння: володіти особливостями роботи з різними графічними і пластичними матеріалами.	ПРН 15	Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою з основ композиції

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А 90-100 балів Відмінно	Вміє добре оперувати понятійно-термінологічним апаратом з проектування інтер'єру; збирає та систематизує ілюстративний матеріал за заданою темою; добре орієнтується в ергономіці, стилістиці та оздоблювальних матеріалах; виконує практичні та самостійні роботи на високому професійному рівні; системно відвідує заняття, прислухається до зауважень викладача
В 82-89 Добре	Студент оперує понятійно-термінологічним апаратом з проектування, але недостатньо орієнтується в ергономіці, стилістиці та оздоблювальних матеріалах; збирає та систематизує ілюстративний матеріал за заданою темою; виконує практичні та самостійні роботи на достатньо високому професійному рівні; прислухається до зауважень викладача
С 74-81 Добре	Студент недостатньо переконливо оперує понятійно-термінологічним апаратом; недостатньо орієнтується в ергономіці, стилістиці та оздоблювальних матеріалах; ілюстративний матеріал за заданою темою без суттєвої систематизації та класифікації; виконує практичні та самостійні роботи на середньому професійному рівні; не завжди прислухається до порад керівника
Д 64-73 Задовільно	Недостатньо орієнтується в ергономіці, стилістиці та оздоблювальних матеріалах; помітні відсутність системності, наполегливості, старанності у вивченні завдань та результативності підготовки; виконує практичні та самостійні роботи на низькому професійному рівні; мало консультується та не прислухається до порад керівника
Е 60-63 Задовільно	Погано орієнтується в ергономіці, стилістиці та оздоблювальних матеріалах; явні відсутність системності, наполегливості, старанності у вивченні завдань та результативності підготовки; виконує практичні та самостійні роботи на дуже низькому професійному рівні; мало консультується та не прислухається до порад керівника
FX 35-59 Незадовільно	Не орієнтується в ергономіці, стилістиці та оздоблювальних матеріалах; явна недбалість індивідуальної підготовки, постійне невиконання завдань, відсутність самостійної роботи та інтересу до предмету, що вивчається; самостійна робота не виконується; не консультується з керівником
F 0-35 Незадовільно	Системна недбалість індивідуальної підготовки й невиконання завдань, відсутність самостійної роботи та інтересу до предмету, що вивчається; самостійна робота не виконується; не консультується з керівником

5. Розподіл балів

Поточний контроль						Разом	Загальна сума
Розділ 1.						60	100
T.1.1	T.1.2	T.1.3	T.1.4	T.1.5.	T.1.6		
Контроль лекційних (практичних) занять							
2	5	13	10	15	15		
Контроль самостійної роботи						40	
1	5	4	10	10	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	Відмінно
82 - 89	B	Добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	Задовільно
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: презентації практичних завдань та залік.

7. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Ескізний дизайн-проект інтер'єру малогабаритної кімнати-трансформера

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Ескізний дизайн-проект інтер'єру малогабаритної кімнати-трансформера

Тема 1.1. Вступна бесіда до курсу.

Тема 1.2. Збір та аналіз матеріалу до семестрового проекту. Створення альбому аналогів.

Тема 1.3. Формулювання концепції. Ескізування у техніках ручної та комп'ютерної графіки

Тема 1.4. Створення креслень планів та розгортки приміщення. Опрацювання планувального та конструктивного рішень проекту

Тема 1.5. Модельовання інтер'єру у програмі тривимірної комп'ютерної графіки.

Тема 1.6. Візуалізація та оформлення проекту. Впровадження інфографіки.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	У тому числі				Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Конс.	Самост. роб.		Лекції	Практ.	Конс.	Самост. роб.
Розділ 1. Ескізний дизайн-проект інтер'єру малогабаритної кімнати-трансформера										
Тема 1.1. Вступна бесіда до курсу.	6	2	2		2	6	2	0,5		3,5
Тема 1.2. Збір та аналіз матеріалу до семестрового проекту. Створення альбому аналогів.	14		6		8	14		0,5		13,5
Тема 1.3. Формулювання концепції. Ескізування у техніках ручної та комп'ютерної графіки	20		8		12	20		1		19
Тема 1.4. Створення креслень планів та розгортки приміщення. Опрацювання планувального та конструктивного рішень проекту	24		8		16	24		2		22
Тема 1.5. Моделювання інтер'єру у програмі тривимірної комп'ютерної графіки.	27		10	1	16	27		2	1	24
Тема 1.6. Візуалізація та оформлення проекту. Впровадження інфографіки.	29		10	1	18	29		2	1	26
Всього:	120	2	44	2	72	120	2	8	2	108

Теми лекційних занять

№	Назва лекції	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Концептуальне проектування житлового середовища: впровадження систем трансформації	2	2
Всього:		2	2

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
РОЗДІЛ 1.			
Ескізний дизайн-проект інтер'єру малогабаритної кімнати-трансформера			
Тема 1.1. Вступна бесіда до курсу			
1	Розгляд понять «меблі-трансформери» та «інтер'єр-трансформер». Огляд їх класифікації та типології.	2	0,5

Тема 1.2. Збір та аналіз матеріалу до семестрового проекту. Створення альбому аналогів.			
2	Збір та систематизація ілюстративного матеріалу	1	0,5
3	Аналіз прикладів формування малогабаритного житлового середовища засобами систем трансформації.	2	
4	Оформлення альбому аналогів з анотаціями та посиланнями до кожного прикладу.	2	
5	Оформлення альбому збору матеріалу до проекту	1	
Тема 1.3. Формулювання концепції. Ескізування у техніках ручної та комп'ютерної графіки			
6	Формулювання концепції ескізного дизайн-проекту. Визначення основних завдань роботи	2	1
7	Створення ескізів планувального рішення	2	
8	Опрацювання ескізів художньо-образного рішення інтер'єру	2	
9	Внесення коректи в ескізні пропозиції	2	
Тема 1.4. Створення креслень планів та розгорток приміщення. Опрацювання планувального та конструктивного рішень проекту			
10	Креслення плану інтер'єру малогабаритної кімнати-трансформера у комп'ютерній програмі ArchiCAD. Розміщення обладнання	2	2
11	Креслення плану стелі кімнати з врахуванням елементів штучного освітлення	2	
12	Креслення розгорток стін з розміщенням обладнання	2	
13	Внесення коректив у креслення	2	
Тема 1.5. Моделювання інтер'єру у програмі тривимірної комп'ютерної графіки.			
14	Моделювання основних огорожувальних поверхонь малогабаритної кімнати з віконними та дверними отворами	2	2
15	Моделювання основних конструкцій інтер'єру	2	
16	Впровадження меблевих форм	2	
17	Додавання елементів штучного освітлення	2	
18	Додавання текстур та фактур	2	
Тема 1.6. Візуалізація та оформлення проекту. Впровадження інфографіки.			
19	Внесення коректив в тривимірну модель, корегування колористичного рішення	2	2
20	Візуалізація інтер'єру з текстурами, фактурами та штучним освітленням	2	
21	Опрацювання візуалізації у комп'ютерній програмі Photoshop. Додавання стафажу	2	
22	Розробка інфографіки для проекту. Оформлення роботи на форматі А2	2	
Разом		44	8

Теми самостійних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
РОЗДІЛ 1.			
Ескізний дизайн-проект інтер'єру малогабаритної кімнати-трансформера			

Тема 1.1. Вступна бесіда до курсу			
1	Розгляд класифікації та вимог, що висуваються до матеріалів та виробів для формування предметно-просторового середовища-трансформера	2	3,5
Тема 1.2. Збір та аналіз матеріалу до семестрового проекту. Створення альбому аналогів			
2	Збір та систематизація ілюстративного матеріалу. Аналіз прикладів формування малогабаритного житлового середовища засобами систем трансформації.	2	3,5
3	Опрацювання ергономіки малогабаритних приміщень	2	4
4	Визначення цікавих елементів та конструктивних рішень, які можна впровадити в проектне рішення інтер'єру	2	3
5	Оформлення альбому збору матеріалу до проекту та альбому аналогів до проекту	2	3
Тема 1.3. Формулювання концепції. Ескізування у техніках ручної та комп'ютерної графіки			
6	Визначення основної мети роботи та окреслення засобів вирішення поставлених завдань проекту. Розробка конструктивних рішень елементів-трансформерів для малогабаритного інтер'єру. Ручні замальовки та комп'ютерна графіка	4	6
7	Ескізи планувального рішення інтер'єру. Ескізи художньо-образного рішення інтер'єру.	4	6
8	Ескізи колористичного рішення предметно-просторового середовища. Ручні замальовки та комп'ютерна графіка	2	3
9	Внесення коректив в ескізні пропозиції	2	4
Тема 1.4. Створення креслень планів та розгорток приміщення. Опрацювання планувального та конструктивного рішень проекту			
10	Опрацювання основних конструктивних систем та художньо-пластичних аспектів роботи. Затвердження рішення інтер'єру малогабаритної кімнати-трансформера.	4	5
11	Креслення плану інтер'єру малогабаритної кімнати-трансформера у комп'ютерній програмі ArchiCAD. Варіанти розміщення функціонального обладнання в інтер'єрі.	4	5
12	Креслення плану стелі кімнати з врахуванням елементів штучного освітлення	4	6
13	Креслення розгорток стін з розміщенням обладнання.	4	6
Тема 1.5. Моделювання інтер'єру у програмі тривимірної комп'ютерної графіки.			
14	Моделювання інтер'єру у програмі тривимірної графіки. Моделювання основних огорожувальних поверхонь малогабаритної кімнати з віконними та дверними отворами	3	4
15	Моделювання основних конструкцій інтер'єру	3	5
16	Моделювання систем трансформацій	3	5
17	Впровадження меблевих форм	3	5
18	Додавання елементів штучного освітлення. Додавання текстур та фактур	4	5
Тема 1.6. Візуалізація та оформлення проекту. Впровадження інфографіки.			
19	Візуалізація інтер'єру з матеріалами, текстурами та штучним освітленням. Внесення коректив у модель та додаткова візуалізація.	4	7
20	Фінальна візуалізація перспективи у високій якості. Опрацювання отриманої візуалізації у комп'ютерній програмі Photoshop	5	7

21	Розробка інфографіки до проекту	4	8
22	Компоновка всіх елементів на формат. Оформлення роботи на форматі А2.	5	8
Разом		72	108

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Босий І.М., Трегуб Н.С. Дизайн-концепції меблів-трансформерів у соціально-культурному просторі інтер'єру. Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр.. Харків : ХДАДМ, 2012. Вип. 1. С. 173-190.
2. Босий І.М. Особливості дизайну меблів-трансформерів в країнах Західної Європи кінця ХХ – початку ХХІ сторічч. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Мистецтвознавство. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2014. № 3. С. 264–272.
3. Босий І.М. Розвиток дизайну складаних Х-образних меблів від стародавнього світу до початку ХХІ століття. Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. пр.. Київ : Міленіум, 2015. Вип. 34. С. 50–59.
4. Босий І.М. Дизайн меблів-трансформерів в США кінця ХІХ – початку ХХІ століть. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство : зб. наук. пр.. Харків : ХДАДМ, 2015. № 4. С. 19–29.
5. Босий І.М. Ергономічний фактор у проектуванні меблів-трансформерів. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство : зб. наук. пр.. Харків : ХДАДМ, 2016. № 5. С. 4-9.
6. Босий І.М. Принципи та прийоми трансформації меблів. Графоаналітична модель еволюції меблів-трансформерів. Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. Пр... Харків : ХДАДМ, 2018. № 1. С. 7–16.
7. Босий І.М., Брижаченко Н.С. Меблеве мистецтво: історичний досвід створення комбінованих багатофункціональних об'єктів. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: Зб. наук. праць. Вип. 1. Київ : ІДЕЯ ПРИНТ, 2022.. №1. С. 78-84. – Режим доступу до ресурсу: <http://journals.urau.ua/visnyknakkkim/article/view/257453>
8. Босий І.М., Брижаченко Н.С. Футуристичні розробки меблів-трансформерів першої половини ХХ сторіччя: концепції та перспективи. Альманах «Культура і сучасність». Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Вип. 1. Київ : ІДЕЯ ПРИНТ, 2023. С. 56-63 <http://journals.urau.ua/kis>.
9. Гнатюк Л. Р. Особливості формоутворення модульних меблів-трансформерів. Теорія та практика дизайну. 2013. № 3. С. 15–22.
10. Голобородько В. М. Ергономіка для дизайнерів : підручник. Харків : ХДАДМ, 2012. 378 с.
11. Інновації в архітектурі та дизайні: збірник матеріалів І Міжнародної наук.-практ. конф., Київ (травень 2022 р.) / М-во культури та інформаційної політики України, М-во освіти і науки України, Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури [за ред. О.А. Трошкіної]. Київ: НАОМА, 2022. 310 с. Колектив авторів.
12. Мигаль С. П. Проектування меблів : навчальний посібник. Львів : Світ, 1999. 219 с.
13. Трегуб Н.С. Наноархітектура та нанодизайн як інноваційні сфери проектнодослідницької діяльності. Інноваційні технології в архітектурі і дизайні. Колективна монографія. Під загальною редакцією В.П.Сопова, В.П. Мироненка. Харків: ХНУБА, 2017. 668 с. (за матеріалами І Міжнародної науково-практичної конференції ХНУБА, м. Харків, 6-7 квітня 2017). С. 611-619.

Допоміжні:

1. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., Ляковський О. Й. Основи об'ємно-просторової композиції [Текст] : навч. посіб.; МОН України. Львів. НУ: Львівська Політехніка. 2020. 212 с.
2. Костенко Т.В. Основи композицій та тримірного формоутворення. Навчально-методичний посібник. Х.: ХДАДМ, 2003. 256 с.
3. Михайленко В.С., Яковлев М.І. Основи композиції. К.: Каравела, 2004. 243 с.
4. Синепупова Н. Композиція: Тотальний контроль. К: ArtHuss. 2019. 240 с.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Програма здійснюється за наявності дидактичних та ілюстративних матеріалів, а також навчально-методичного матеріалу (посібників, монографій, популярної літератури з історії дизайну та архітектури, ілюстрованих альбомів, доступу до електронних ресурсів) та апаратури (комп'ютер, ноутбук) для проведення практичних занять з достатньою кількістю ілюстрацій (презентацій) зразків, що вивчаються за програмою.

Поміж матеріалів для практичних та самостійних робіт знадобляться: олівці, білий папір, скетч-маркери. Також для виконання практичних завдань студентам знадобиться комп'ютер зі встановленими програмами векторної, растрової та тривимірної графіки.